Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

22.02.2024 р.

Разова спеціалізована вчена рада Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Децентралізація та реформа системи публічного управління в Словацькій Республіці» за спеціальністю 052 «Політологія» 22 лютого 2024 року.

Бобрик Олександр Валентинович, 1993 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2015 році ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна, за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини». Навчався в аспірантурі ДВНЗ «Ужгородського національного університету» з 2016 по 2020 роки.

Безробітний.

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород. За результатами перевірки та аналізу дисертації за допомогою програми *Unicheck* ознак академічного плагіату виявлено не було.

Науковий керівник – Палінчак Микола Михайлович, доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Здобувач має 4 наукових публікацій за темою дисертації у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Бобрик О. В. (2018). Недоліки адміністративно-територіальної реформи в Словацькій Республіці. *Науковий журнал Ужгородського національного університету Серія: Регіональні студії*, 13, 41-46.
2. Бобрик О. В. (2016). Особливості адміністративно–територіальної реформи в Словацькій Республіці. *Гілея: науковий вісник*, 115, 479-485.

3. Бобрик О. В. (2017). Фінансова децентралізація в Словацькій Республіці. *Вісник Дніпропетровського університету ім. О.Гончара Серія: Філософія, Соціологія, Політологія*, 3, 12-20.
4. Бобрик О. В. (2020). Фінансова незалежність органів місцевого самоврядування Словацької Республіки в контексті бюджетної децентралізації. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія*, 27, 75-88.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Остапець Юрій Олександрович - доктор політичних наук, професор, декан факультету суспільних наук Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (голова разової спеціалізованої вченої ради). Остапець Ю.О. дав позитивну оцінку без зауважень та наголосив на тому, що дисертаційна робота є актуальною, а представлені результати інтерпретовані на високому науковому рівні та є достовірними. Робота пройшла належну апробацію.

Ключкович Анатолій Юрійович - доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (рецензент). Ключкович А.Ю. зазначив, дослідження здійснене на предметній межі інституціональної політології та державного управління, що обумовлено необхідністю і важливістю міждисциплінарного наукового синтезу для адекватного пояснення політичної природи структурних реформ у системі публічного управління Словаччини. У контексті досліджуваної проблематики більш детального розгляду потребує аналіз впливу різнорівневих політичних інтересів і взаємодії політичних акторів на формування та реалізацію курсу управлінських реформ. Досліджуючи реформування публічного управління у Словаччині, автор опирається на хронологічно об'ємний період 1989-2020 рр. Тому в нас виникає питання щодо обґрунтування верхньої хронологічної межі в розрізі досліджуваної проблематики. Крім того, варто було розглянути

можливість актуалізації деяких аспектів розвитку публічного управління у Словаччині в контексті політичних процесів останніх років.

Гайданка Євгеній Іванович - кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політології і державного управління факультету суспільних наук Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (рецензент). Гайданка Є.І. зазначив, що більшої конкретизації потребує твердження автора про номенклатуру регіонів NUTS на прикладі Словацької Республіки з відповідним посиланням на Закон № 302/2001 (стор. 103-104). Дисертант вірно підмітив статистику регіонів на рівні NUTS 1-3, що й визначено у профільному Законі (Cl. 1, § 1, (3)). Проте вказані «NUTS 4» та «NUTS 5», які використовувались в номенклатурі ЄС до 2016 р. складають інший рівень самоврядування - самоврядування на рівні місцевих адміністративних одиниць (Local Administrative Unit). Відповідно доречнішим буде вживати іншу європейську адміністративно-територіальну номенклатуру, актуальну починаючи з 2017 р. - LAU-1 (окреси/райони) та LAU-2 (громади/муніципалітети). Дисертант комплексно підійшов до пояснення процесів фіскальної децентралізації та бюджетування на рівні регіонів/країни.

Була Світлана Петрівна - кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політології філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (офіційний опонент). Була С.П. зазначила, що характеризуючи адміністративно-територіальну реформу в Словаччині зазначається, що в процесі демократизації багато громад, які раніше були об'єднані, знову стали самостійними, тому кількість дрібних громад в Словаччині зростала [ст. 106]. Цьому сприяв як і Закон про добровільне об'єднання громад, так і географічні та демографічні умови Словаччини. Робота лише виграла б, якщо б ви проаналізували яку роль відіграли політичні сили у сприянні укрупненню таких громад, а відтак збільшення ефективності послуг місцевого самоврядування. Конституція Словаччини передбачає такі форми участі жителів муніципалітету у здійсненні місцевого самоврядування, як-то збори громади і місцеві референдуми [ст. 67]. Зокрема, саме на місцевому референдумі місцева громада може звільнити мера, з підстав передбачених

законом, і в роботі про це пишеться. Але, варто було навести дані щодо того, як на практиці використовується цей механізм прямої демократії в Словацькій Республіці.

Бусленко Василь Володимирович - доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології та публічного управління факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки, штатний співробітник Волинського національного університету імені Лесі Українки (офіційний опонент). Бусленко В.В. зазначив, що потребує більшого обґрунтування твердження автора, що нелінійність процесу реформ на певному етапі розвитку призвели до посилення автократичних тенденцій в словацькому суспільстві (с. 16). У вступі при описі методології дослідження варто чіткіше окреслити комплекс наукових підходів та принципів, використання яких спрямовувалося на розв'язання визначених наукових завдань. В той же час методологічні аспекти досить повно розкриті в другому розділі. Аналізуючи в підрозділі 2.1 понятійно-категоріальний апарат дослідження, здобувач відмічає варіативний характер вживання в академічному середовищі терміну «адміністративна реформа». Проте, даючи різну його інтерпретацію, залишається не зовсім зрозумілим якого з визначень дотримується сам автор. У третьому розділі «Зміни територіального поділу та фінансової системи Словацької Республіки» автор зробив досить узагальнений висновок, що «надто дрібні одиниці - окреси та обводи... використовувалися політичними чинниками для посилення своєї влади» (с. 155).

Водночас, всі висловлені зауваження та побажання жодним чином не применшують позитивного враження від роботи.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради

«Проти» 0 членів ради

«Утримались» 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Бобрику Олександру Валентиновичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

Голова разової спеціалізованої вченої ради Юрій ОСТАПЕЦЬ